

החרפה של שאשא-ביטון

מאמר המערכת 19.11.2021 00:13

בהחלטתה שלא להעניק את פרס ישראל במתמטיקה ומדעי המחשב לפרופ' עודד גולדרייך, הבהירה שרת החינוך, יפעת שאשא-ביטון, שהממשלה החדשה לא הביאה שום שינוי בכל הנוגע למאמץ רב השנים וחוצה המפלגות למחוק כל זכר לכיבוש. התנגדותו של המדען ממכון ויצמן למוסד אקדמי שהוקם בשטח כבוש היא תזכורת שיש להעלים, או לכל הפחות להעניש בגינה כדי להבהיר לאחרים את גבולות המותר והאסור. ההחלטה של שאשא-ביטון תורמת לביסוס תרבות סתימת הפיות שהשתרשה בישראל. מוקדם לדעת אילו הישגים, אם בכלל, יהיו נחלתה של שרת החינוך, אך החרפה הזו כבר רשומה על שמה.

כמו קודמה בתפקיד, יואב גלנט, החליטה שאשא-ביטון לשלול מפרופ' גולדרייך את פרס ישראל, משום שחתם על עצומה שקראה לאיחוד האירופי שלא לשתף פעולה עם אוניברסיטת אריאל. "אינני יכולה להעניק את הפרס על הישגים אקדמיים, מרשימים ככל שיהיו, למי שקורא לחרם על מוסד אקדמי ישראלי", התייסרה אתמול, תוך התעלמות מופגנת מכך שאריאל אינה מוסד אקדמי רגיל: היא הוקמה בחטא וממשיכה לפעול כך, גם אם לשרת החינוך קשה לשמוע זאת. פרופ' גולדרייך, המסרב לנרמל את אוניברסיטת הכיבוש, שילם את המחיר.

אף שוועדת הפרס חזרה וקבעה שגולדרייך ראוי לקבלו בזכות הישגיו המחקריים, בחרה שאשא-ביטון לזהם את הפרס בשיקולים פוליטיים. מעתה יסמן הפרס היוקרתי ביותר שמעניקה מדינת ישראל לא מצוינות מדעית אלא נאמנות לשלטון.

פסילתה של שאשא-ביטון את פרופ' גולדרייך היא פגיעה קשה במעמד פרס ישראל, וכרסום נוסף בחופש הביטוי השמור לכל אדם. שרת החינוך נעזרה לשם כך בשני שופטי בית המשפט העליון, נעם סולברג ויעל וילנר, שקבעו בפסק הדין בעתירה שהוגשה נגד החלטת גלנט, כי הקריאה להפסיק את שיתוף הפעולה עם אריאל היא "מעשה חמור", ונמנעו מלקבוע כי עמדה פוליטית אינה רלוונטית לפרס ישראל. ועדת השופטים שהעניקה את הפרס לגולדרייך תחזור ותעתור לבג"ץ. אפשר לקוות שהפעם יגלה הרכב השופטים מחויבות גדולה יותר לעקרונות הדמוקרטיה.